

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/8/2021
Identifikačné číslo spisu: 7002898913
Dátum vydania rozhodnutia: 28.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7002898913.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej v konkurznej veci úpadcu: STAVOTERMSERVIS, spol. s r.o., so sídlom Omská 13, Košice, IČO: 31 672 434, o konečnej správe o speňažení majetku z podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty, o odvolaní konkurzného veriteľa Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. decembra 2018, č. k. 5K/142/2002-332, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. decembra 2018, č. k. 5K/142/2002-332 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach, ako súd prvej inštancie, napadnutým uznesením rozhodol tak, že konečnú správu s doplnkami doručenými po jej podaní schvaľuje.
2. Krajský súd v Košiciach uviedol, že námietky proti konečnej správe podal dňa 20. júla 2013 faxovým podaním a následne dňa 31. júla 2013 riadnym podaním veriteľ č. 5+14+23 Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005. Tento veriteľ v podaných námietkach uviedol, že výdavková časť konečnej správy je nedostačujúca a nepreskúmateľná s tým, že vzhľadom na výšku príjmov, ktoré správca konkurznej podstaty získal do konkurznej podstaty, sú ním uvedené výdavky neprimerane vysoké. Veriteľ ďalej namietal výšku odmeny správcu, ktorej výška bola podľa jeho názoru nesprávne určená. Zároveň tento konkurzný veriteľ namietol aj zoznam pohľadávok proti podstate.
3. K námietkam sa vyjadril správca konkurznej podstaty, ktorý uviedol, že hotové výdavky - cestovné uvedené pod odmenou správcov pod písm. a/, si v rámci konečnej správy uplatnil a preukázal predchádzajúci správca, ktorý spravoval konkurznú podstatu od 12. mája 2003 do ustanovenia súčasného správcu 19. januára 2007. V rámci veriteľom požadovanej špecifikácie nákladov spojených s udržiavaním a so správou podstaty správca konkurznej podstaty poukázal na nasledovné skutočnosti. Dňa 1. júla 2002 konatelia úpadcu rozhodli o ukončení činnosti spoločnosti buď dohodou, resp. jej

likvidáciou. Úpadca v čase tohto rozhodnutia disponoval s majetkom ako nehnuteľným, tak aj hnutel'ným značnej hodnoty. Tento majetok úpadca nadobudol hlavne stavebnou činnosťou, v rámci ktorej zamestnával v deväťdesiatych rokoch cca 100 pracovníkov, ktorí zabezpečovali prostredníctvom stavebných zákaziek po celom Slovensku ročný obrat cca 90 - 100 miliónov Sk. Dňa 2. septembra 2002 bol jeden z konateľov úpadcu, Ing. N., nútený podať trestné oznámenie na druhého konateľa spoločnosti, Ing. Hoľana, z dôvodu sofistického rozpredania celého majetku spoločnosti ako nehnuteľného, tak hnutel'ného cudzím firmám. Účtovné a daňové doklady všetkých troch sesterských spoločností úpadcu boli prevezené do Bratislavy, resp. na neznáme miesto. Na základe týchto skutočností z dôvodu, že úpadca od apríla 2002 nevykonával žiadnu činnosť, prestal hradíť splatné záväzky, predbežný správca navrhol vyhlásiť na majetok dlžníka konkurz.

4. Prostredníctvom odporovacej žaloby správca prijal do konkurznej podstaty veriteľom na základe plánu speňažovania avizovaný hnutel'ný majetok (dopravné prostriedky, resp. prístroje a zariadenia), ktoré boli sporným spôsobom prevedené na tretie osoby. Majetok nachádzajúci sa mimo odpredaný areál úpadcu až na automobil G. z dôvodu, že výťažnosť z predaja by ani nepokryla náklady na speňaženie, správca navrhol z konkurznej podstaty vylúčiť. Vzhľadom na možnú úspešnosť odporovacej žaloby neplatnosť kúpnych zmlúv boli zo strany správy uhrádzané náklady súvisiace s DPH, cestnou daňou a poistením majetku. Veľkú časť nákladov tvorili náklady súvisiace s administratívnou prácou a odborným prebratím a vytriedením od archívnych dokladov sesterských spoločností nájdených v skladových priestoroch VV&K Košice. Všetky tieto ako personálne, tak účtovné doklady bolo nutné zabezpečiť hlavne z titulu daňovej kontroly Daňového úradu Košice IV za rok 1998, ktorá bola na základe účinkov vyhlásenia konkurzu rozhodnutím zo dňa 5. júna 2003 prerušená a na základe opatrenia Krajského súdu zo dňa 7. augusta 2007 na žiadosť správcu z titulu úspešných súdnych sporov a rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR opätovne vykonávaná s výsledkom vzájomného zápočtu a následným vrátením rozdielu vzájomných pohľadávok zo strany Daňového úradu Košice IV v prospech úpadcu. Veriteľom namietané neprímerané vysoké náklady na archiváciu nezodpovedajú skutočnosti z dôvodu, že úpadca vyvíjal aktívnu výrobnú činnosť v oblasti stavebníctva, kde dosahoval v posledných 10 rokoch pred vyhlásením konkurzu ročný obrat cca 100 miliónov Sk. Zamestnával cca 100 zamestnancov. Neprímerane veľa písomností a dokladov bolo nutné predkladať v rámci opakovaných daňových kontrol a trestných oznámení. Skladovateľ bol vybraný na základe ponukového konania. Vzhľadom na výšku speňažovaného majetku (automobil a predaj pohľadávok) súdny poplatok za speňažovanie konkurznej podstaty v zmysle položky č. 5a zákona č. 71/1992 je 17,24 eur. Poplatky za vedenie účtov (predtým Komerčná banka Bratislava), neskôr TATRA Banka, vzhľadom na časové obdobie 2003 - 2014 sú preukázateľné a primerané. Taktiež inzercie (štyri kolá) a účtovné náklady vzhľadom na počet inzerátov a účtovných položiek za toto obdobie sú primerané a preukázané. Po overení námietok veriteľa. správny základ pre výpočet odmeny správcov, správca konkurznej podstaty JUDr. K. M.pecifikoval v prílohe svojho vyjadrenia. Čo sa týka námietky veriteľa Slovenská konsolidačná a.s. o nezahrnutie na neho postúpenej pohľadávky daňovým úradom vo výške 728,91 eur do pohľadávok proti podstate, poukázal na daňové kontroly opakovane vykonávané od apríla 2002 do 30. júna 2011 s výsledkom, že daňový rad po dvoch rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR dohodou o výške daní so správcom konkurznej podstaty poukázal na účet podstaty preplatok na daniach celkove 56 403,10 eur. V tejto súvislosti správca konkurznej podstaty poukázal na zákonnú úpravu Zákona o správe daní, podľa ktorého daňovníkovi nevznikne žiaden preplatok (vrátka) pokiaľ nemá zaplatené všetky nedoplatky, t. j. aj za daň z prevodu a prechodu nehnuteľnosti, ktorú ešte v roku 2004 si uplatnil správca dane, ako pohľadávku proti podstate vo výške 728,91 eur (21 959,- Sk). Navyiac správca dane napriek upozorneniu správcu konkurznej podstaty, že daňová povinnosť nevznikla z dôvodu právoplatného rozhodnutia súdu, že kúpno-predajná zmluva, ktorá slúžila ako podklad pre vyrubenie predmetnej dane je neplatná, postúpil túto na súčasného veriteľa, ktorý namieta jej nezaraďenie správcom do pohľadávok proti podstate.

5. V závere napadnutého uznesenia Krajský súd v Košiciach uviedol, že na pojednávaní konanom dňa 13. mája 2014 správca konkurznej podstaty v plnom rozsahu uznal námietky týkajúce sa odmeny správcu a na pojednávaní predložil výpočet odmeny v zmysle § 7 ods. 1 vyhlášky č. 389/2001 Z. z. Z tohto výpočtu súd zistil, že základ pre výpočet odmeny po odpočítaní počiatočného stavu na účtoch a

pokladní a dani z úrokov tvorí sumu 68 152,35 eur, pozostávajúcu z položky speňaženia vo výške 1 437,29 eur a z položky čistého príjmu získaného inou činnosťou vo výške 66.715,06 EUR, z ktorej podľa vyššie uvedenej vyhlášky odmena činí 10 554,79 eur. V dôsledku vyššie uvedeného pri schválení konečnej správy upravil výšku odmeny správcov.

6. Po prejednaní konečnej správy o speňažovaní a správe majetku a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty dňa 13. decembra 2018, ju súd napadnutým uznesením podľa § 29 ods. 4 ZKV, schválil.

7. Proti napadnutému uzneseniu sa odvolal veriteľ Slovenská konsolidačná, a.s., Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005 a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

8. Odvolateľ zdôraznil, že napadol zverejnenú konečnú správu opätovne. Konkurzný súd napadnutú konečnú správu a podané námietky odvolateľa v zmysle § 29 ods. 4 ZKV prejednal na nariadenom pojednávaní a o zverejnenej konečnej správe a podaných námietkach rozhodol dňa 13. decembra 2018. Z obsahu doručeného (napadnutého) uznesenia, podľa odvolateľa vôbec nie je možné zistiť, ako sa súd vysporiadal s ním podanými námietkami. Napadnuté uznesenie považuje odvolateľ za arbitrárne, ktoré neobsahuje žiadne odôvodnenie vo vzťahu k prejednávanej konečnej správe a podaným námietkam odvolateľa.

9. Konajúci súd sa v napadnutom uznesení podľa odvolateľa nevysporiadal a ani vôbec nezaoberal podanými námietkami odvolateľa zo dňa 17. marca 2017. V odôvodnení napadnutého uznesenia sa súd zaoberal len predchádzajúcou konečnou správou, ktorú uznesením zo dňa 1. decembra 2015 neschválil. Odvolateľ v tejto súvislosti poukázal na doslovný prepis odôvodnenia uznesenia zo dňa 13. mája 2014, ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. júla 2015, sp. zn. 2Obo/44/2014 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie.

10. Napadnuté uznesenie je zároveň podľa odvolateľa neurčité, keďže konkurzný súd nepostupoval po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v intenciách jeho rozhodnutia zo dňa 29. júla 2015, sp. zn. 2Obo/44/2014. Právoplatné uznesenie o schválení konečnej správy pritom podľa odvolateľa predstavuje podľa § 30 ods. 1 ZKV právny základ pre vydanie rozvrhového uznesenia. Ako uviedol Najvyšší súd SR vo vyššie uvedenom rozhodnutí, výrok musí byť určitý, musí teda obsahovať identifikáciu schválenej konečnej správy. Zároveň by mal výrok obsahovať aj podstatné údaje, a to celkovú výšku príjmov, výšku nákladov správy, výšku odmeny a výdavkov správcu a predovšetkým výšku sumy určenej na rozdelenie veriteľom rozvrhom, aby predmetné uznesenie mohlo predstavovať právny základ pre rozvrhové uznesenie. Odôvodnenie uznesenia o schválení konečnej správy by malo obsahovať odôvodnenie, ktorým námietkam veriteľov súd vyhovel, a ktorým námietkam a z akých dôvodov súd nevyhovel, aby bolo rozhodnutie súdu preskúmateľné. Napadnuté uznesenie však žiadne odôvodnenie neobsahuje, preto je podľa odvolateľa nielen neurčité, ale aj nepreskúmateľné.

11. Keďže napadnuté uznesenie obsahuje vecné odôvodnenie nesúvisiace s prejednanou konečnou správou, ale s konečnou správou, ktorá už bola prejednaná a uznesením zo dňa 1. decembra 2015 neschválená, pričom súd sa s podanými námietkami vôbec nevysporiadal a neuviedol žiadne svoje skutkové závery ani úvahy ako k nim dospel, má odvolateľ aj za to, že konanie je postihnuté aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ C. s. p.

12. Odvolateľ ďalej poukázal na skutočnosť, že pokiaľ konajúci súd konečnú správu schválil, nesprávne právne vyhodnotil dôvodnosť podaných námietok proti konečnej správe, keď schválil správcov vyúčtovanú odmenu a výdavky, resp. nesprávne právne posúdil namietané nedodržanie poradia uspokojovania pohľadávok podľa § 31 ods. 6 ZKV. Podľa predloženej konečnej správy správca uprednostnil pred uhradením pohľadávok proti podstate odvolateľa pohľadávku za archiváciu (§ 31 ods. 6 písm. k/ ZKV), ktorá mala byť uspokojovaná až po uspokojení pohľadávky odvolateľa. Súd tak podľa

odvolateľa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď konečnú správu schválil, čo zakladá aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) [§ 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, bez nariadenia pojednávania, viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods. 1, § 383 C. s. p.), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť.

14. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu STAVOTERMSERVIS, spol. s r.o., Omská 13, Košice, IČO: 31 672 434 rozhodol tak, že konečnú správu s doplnkami doručenými po jej podaní schvaľuje.

15. Odvolateľ v odvolaní namietal okrem iného aj nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, pretože tento sa v ňom nevysporiadal (vôbec ani nezaoberal) s jeho námietkami podanými dňa 17. marca 2017. Podľa predloženej konečnej správy má odvolateľ zároveň za to, že táto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko správca uprednostnil pred uhradením pohľadávok proti podstate odvolateľa pohľadávku za archiváciu (§ 31 ods. 6 písm. k/ ZKV), ktorá mala byť uspokojovaná až po uspokojení pohľadávky odvolateľa.

16. Podľa ustanovenia § 29 ods. 1, 3 a 4 ZKV, správca podáva súdu správy o speňažovaní majetku z podstaty. Konečnú správu spolu s vyúčtovaním svojej odmeny a výdavkov predloží súdu po speňažení majetku podstaty. Súd preskúma konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov, odstráni po vypočutí správcu zistené chyby alebo nejasnosti. Konečnú správu a vyúčtovanie prejedná súd na pojednávaní a rozhodne o nej uznesením.

17. Z ustanovenia § 29 ZKV vyplýva, že ak je skončené speňaženie, zostaví správca konečnú správu, ktorá sa netýka len postupu speňaženia, ale je celkovou bilanciou jeho činnosti. Musí preto obsahovať najmä súhrn konkurzných aktív, súhrn konkurzných pasív, výsledky prieskumných pojednávaní, výsledky incidenčných sporov, prehľad plnení, ktoré plnenia správca poskytol v priebehu konkurzu, prehľad výťažkov, ktoré boli dosiahnuté predajom, prehľad vecí a pohľadávok, ktoré správca sám vylúčil z podstaty. Konečná správa musí vyústiť v údaj o tom, aký vysoký výťažok má byť rozdelený medzi veriteľov a prehľad pohľadávok, ktoré z neho majú byť uhradené. Súčasťou konečnej správy musí byť i vyúčtovanie odmeny správcu podstaty. Súčasne s odmenou účtuje správca i svoje výdavky.

18. Schválená konečná správa s vyúčtovaním odmeny a výdavkov správcu predstavuje právny základ pre rozvrhové uznesenie v zmysle § 30 ods. 1 ZKV. Uvedenej požiadavke má zodpovedať výrok rozhodnutia o schválení konečnej správy, ktorý musí byť určitý, zrozumiteľný a vykonateľný.

19. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. decembra 2018 vyplýva, že tento sa zaoberal len predchádzajúcou konečnou správou, ktorú uznesením zo dňa 1. decembra 2015 neschválil. Komparáciou odvolaním napadnutého uznesenia zo dňa 13. decembra 2018 je možné skutočne konštatovať (tak ako uviedol aj odvolateľ), že ide o doslovný prepis odôvodnenia skoršieho uznesenia zo dňa 13. mája 2014, č. k. 5K/142/2002-197 v jeho bodoch 1. až 31. (kde sa v bode 5. konštatuje zaslanie doplnenej konečnej správy dňa 14. februára 2017), ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. júla 2015, č. k. 2Obo/44/2014-219 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie.

20. Z bodu 33. napadnutého uznesenia je zrejmé, že konajúci súd v ňom rozoberá uznanie veriteľských námietok správcom konkurznej podstaty na pojednávaní dňa 13. mája 2014, ktoré sa týkajú odmeny správcu, kedy na pojednávaní predložil správca nový výpočet odmeny v zmysle § 7 ods. 1 vyhlášky č. 389/2001 Z. z. V napadnutom uznesení sa však nikde ani len nespomínajú námietky proti konečnej správe podané odvolateľom dňa 17. marca 2017, čím je možné dospieť k záveru, že sa s nimi krajský

súd vôbec nezaoberal.

21. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (sp. zn. IV. ÚS 115/03).

22. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, pokiaľ majú relevantný význam pre rozhodnutie.

23. Ustanovenie § 220 ods. 2 v spojení s ustanovením § 234 ods. 2 C. s. p. určuje obsahové náležitosti rozhodnutia, ich správnosť a úplnosť, čo je predpokladom preskúmateľnosti a vykonateľnosti súdneho rozhodnutia. Z ustanovenia § 220 ods. 2 C. s. p. (okrem iného) vyplýva, že súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé.

24. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri odôvodňovaní rozhodnutia súd preto musí postupovať spôsobom záväzne určeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., pričom ak zákonom stanoveným spôsobom nepostupuje, dochádza k nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Pokiaľ súd v odôvodnení rozhodnutia neuvedie, ktoré skutočnosti mal za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, takéto rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a odvolací súd nemôže posúdiť jeho vecnú správnosť.

25. Odvolací súd konštatuje, že konkurzný súd sa v napadnutom uznesení, ktorým schválil konečnú správu, vôbec nevysporiadal s námietkami konkurzného veriteľa Slovenská konsolidačná, a.s., Bratislava, ktoré podal proti konečnej správe dňa 17. marca 2017. Odôvodnenie uznesenia o schválení konečnej správy totiž musí obsahovať odôvodnenie, ktorým námietkam veriteľov súd vyhovel, a ktorým námietkam a z akých dôvodov súd nevyhovel, aby bolo rozhodnutie súdu preskúmateľné. Tým, že sa konkurzný súd nezaoberal podanými námietkami v žiadnom smere, neposudzoval ani nesprávne právne posúdenie namietaného nedodržania poradia uspokojovania pohľadávok podľa § 31 ods. 6 ZKV, tak ako to uvádza odvolateľ v podanom odvolaní, resp. v podaných námietkach proti konečnej správe zo dňa 17. marca 2017.

26. Keďže sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal s námietkami konkurzného veriteľa v odôvodnení svojho rozhodnutia, odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnené, čo má za následok jeho nepreskúmateľnosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto ako súd odvolací, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

27. Podľa § 391 ods. 2 C. s. p. je pre súd, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

28. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu, nie je prípustný opravný prostriedok (§ 206 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. v spojení s § 66f zákona č. 328/1991 Zb.).